

NOTA PREVIA

O seguinte documento foi elaborado seguindo o libro de estilo proposto polo INM e está pensado para facilita-la comprensión do parte meteorolóxico, fixando unha serie de criterios que sexan de validez xeral. Algunhas das expresións propostas foron adaptadas á climatoloxía de Galicia, que resultan lixeiramente distintas ás aconselladas polo INM.

Nos mapas significativos falaremos de mañá e de tarde, entendendo por mañá e tarde o seguinte:

Mañá : Entre as 00:00 h. e as 14:00 h.

Tarde: Entre as 14:00 h. e as 24:00 h.

No texto, cando se agarden fenómenos especialmente significativos, como fortes ventos ou precipitacións intensas durante a madrugada ou a noite, citaranse expresamente estes períodos de tempo.

NUBOSIDADE

A. Cantidade de nubes

Categorías:

- 1- **Despexado**: Menos do 10% do ceo cuberto de nubes.
- 2- **Pouco anubrado**: Entre o 10 e o 40% de nubosidade no ceo.
- 3- **Moi anubrado**: Entre o 40% e o 70% de nubes no ceo.
- 4- **Cubertos**: Máis do 70% de nubosidade.

B. Tipo de nubosidade

- 1- Cando non se faga mención ó tipo de nubosidade, entenderase que son nubes baixas ou medias, que non permiten o paso do sol. Soamente se fará constar na predicción o feito de que as nubes sexan de tipo alto, que filtran a luz solar.
- 2- Soamente se citarán especificamente dous tipos de nubosidade moi comúns en Galicia:
 - 2.1– **Nubosidade de evolución diúrna**: é a que aparece nas horas centrais do día, debida ó quecemento das masas de aire en contacto co chan, producido pola radiación solar.
 - 2.2– **Nubosidade de estancamento**: prodúcese pola interacción das masas de aire co relevo. Cando unha masa de aire húmido se ve forzada a ascender, a humidade condensará e formarase nubosidade.

C. Variabilidade temporal

- 1- **Sen cambios** na nubosidade.
- 2- **Nubosidade en aumento progresivo**: Cando o predictor estime que a nubosidade vai pasar dunha categoría a outra (que pode se-la categoría seguinte ou non) na cantidade de nubes
- 3– **Ceos alternando nubes e claros**: Cando durante un período de tempo o estado do ceo varíe entre pouco nuboso e moi nuboso.
- 4– **Nubosidade variable**: Cando o tipo de nubosidade varíe durante un período dado dunha forma dubidosa, podendo pasar por momentos con ceos despexados ata momentos moi anubrados, sen poder precisar-la duración nin o comezo destes períodos. Esta expresión procurarase evitar sempre que sexa posible pola súa imprecisión.

PRECIPITACIÓNS

A. Tipo de precipitación

- 1- **Orballo**: Precipitación feble e continuada.
- 2- **Chuvia**: Precipitación continua.
- 3- **Chuvasco**: Precipitación de corta duración, normalmente forte. O tamaño das gotas de auga é maior cós das chuvias. Poderán vir acompañadas de sarabia e frecuentemente aparato eléctrico, posto que estas precipitacións están producidas pola presenza de nubes convectivas.
- 4- **Sarabia**: Precipitación de anacos de xeo dun tamaño a partir dos 5 mm.
- 5- **Neve**: Precipitación de cristais de xeo.

B. Intensidade

- 1- **Feble**: Entre 0 e 2 mm/h.
- 2- **Moderada**: Entre 2 e 5 mm/h.
- 3- **Forte**: Entre 5 e 10 mm/h.
- 4- **Moi forte**: >10 mm/h.

Esta clasificación será usada soamente no caso de chuvias ou chuvascos, posto que o orballo é, por propia definición, feble. A sarabia citarase xunto co tipo de precipitación. Así, por exemplo, dirase: 'Chuvascos fortes acompañados de sarabia'. Se o predictor estima que a sarabia vai ser moi importante poderá empregarse a expresión 'fortes sarabiadas'.

Para a neve utilizarase a seguinte clasificación:

- 1- **Feble**: Folerpas pequenas e dispersas. O espesor da neve non aumentará nunha cantidade superior ós 0.5 cm/h.
- 2- **Moderadas**: Folerpas de maior tamaño. A cuberta de neve pode aumentar ata 4 cm/h.
- 3- **Forte**: A visibilidade vese moi reducida e a cuberta de neve aumenta por riba dos 4 cm/h.

C. Variabilidade espacial

1- **Illadas ou dispersas:** Entre 10 e 30% do ámbito territorial afectado por la precipitación.

2- **Xeneralizadas:** Cando a porcentaxe do territorio afectado sexa superior ó 60%.

Entre estas dúas categorías a precipitación non se especificará.

D. Variabilidade temporal

1- **Ocasionais:** Cando a precipitación prognosticada ocupe unha duración inferior ó 30% do total do período predicido.

2- **Persistentes:** A precipitación ocupará máis do 60% do total do período predicido.

Entre estas dúas categorías a precipitación non se adxectivará.

Tamén poderán utilizarse os adxectivos:

-Frecuentes ou intermitentes: cando a precipitación se repita a miúdo.

Desta forma non terá o mesmo significado dicir: 'Chuvascos illados e ocasionais' que 'Chuvascos xeneralizados e frecuentes'. A segunda frase será moi útil para caracteriza-las situacións logo do paso de fronte frías moi activas, mentres que o primeiro caracterizará mellor os períodos máis afastados do paso da fronte.

E. Termos de probabilidade

Estes termos usaranse frecuentemente coas precipitacións, para defini-lo grao de incerteza. É polo tanto importante que o significado sexa claro. Nas prediccións para Galicia utilizarémo-los seguintes termos:

-Probabilidade baixa: Cando a probabilidade de que se produza un tipo de precipitación sexa de entre o 10 e o 40%.

-Probabilidade alta: A probabilidade estará entre o 40 e o 70%.

Cando a probabilidade estimada sexa maior ó 70%, non se fará mención das probabilidades.

TREBOADA

A. Intensidade

- 1- **Treboada:** Serán aquelas que produzan lóstregos pouco frecuentes (menos de 10 en 10 minutos).
- 2- **Treboada moderada:** Serán aquelas que produzan máis de 10 lóstregos en 10 minutos, acompañados de sarabia, cun diámetro menor de 1 cm.
- 3- **Treboada forte:** Producen lóstregos practicamente continuos ou violentas turbonadas (refachos de máis de 60 km/h.), ou sarabia con diámetro de máis de 1 cm.

B. Variabilidade espacial

- 1- **Illadas ou dispersas:** Entre o 10 e o 30% do territorio afectado pola treboada.
- 2- **Xeneralizadas:** Cando a porcentaxe do territorio afectado sexa superior ó 60%.
Entre estas dúas categorías non se especificará termo de variabilidade espacial.

C. Variabilidade temporal

Pola súa propia natureza, as treboadas serán normalmente ocasionais. Así pois soamente se usará o termo:

- **Frecuentes:** Cando se estime que o fenómeno se repita de forma significativa.

D. Probabilidade

Seguiremo-la mesma norma cá explicada para as precipitacións:

- 1- **Probabilidade baixa:** Cando a probabilidade de treboada sexa de entre o 10 e o 40%.
- 2- **Probabilidade alta:** A probabilidade estará entre o 40 e o 70%.

Cando a probabilidade estimada sexa maior ó 70%, non se fará mención das probabilidades.

VISIBILIDADE

A. Intensidade

A predicción de visibilidade non se fará adxectivando esta, senón nomeando o tipo de meteoro.

1- **Calixe**: Trátase de suspensión de partículas secas na atmosfera, que aínda que invisibles para o ollo humano sexan o suficientemente numerosas para darlle ó ceo unha aparencia opalescente. O termo de calixe usarase por tanto cando se prevean visibilidades reducidas con humidades inferiores ó 70%.

2- **Brétema**: Suspensión no aire de partículas higroscópicas húmidas. Usarase cando a visibilidade sexa reducida, pero superior a 1 km.

3- **Néboa ou Neboeiro**: A mesma definición que brétema, pero cunha visibilidade menor que 1 km. Usarase neboeiro para as néboas tan mestas (menos de 200 m. de visibilidade) que poidan chegar a mollar.

B. Variabilidade espacial

1- Illadas ou dispersas: Entre o 10 e o 30% do territorio afectado pola visibilidade reducida.

2- Xeneralizadas: Cando a porcentaxe do territorio afectado sexa superior ó 60%. Entre estas dúas categorías non se especificará termo de variabilidade espacial.

C. Variabilidade temporal

Indicarase a evolución temporal.

1- **Espesándose**: Cando a previsión indique que a visibilidade irá diminuindo durante o período de predicción.

2- **Disipándose**: En caso contrario.

3- **Persistentes**: Cando non se agarden cambios significativos na visibilidade.

D. Probabilidade

Seguirémo-la mesma norma cá explicada para as precipitacións:

1- **Probabilidade baixa**: Cando a probabilidade de que a visibilidade sexa reducida estea entre o 10 e o 40%.

2- **Probabilidade alta**: A probabilidade estará entre o 40 e o 70%.

Cando a probabilidade estimada sexa maior ó 70%, non se fará mención das probabilidades.

TEMPERATURA

- 1- **Sen cambios significativos:** aumentos / descenso menores que 1°.
- 2- **Lixeiro aumento / lixeiro descenso:** aumentos / descenso entre 1 e 2°.
- 3- **Moderado aumento / moderado descenso:** aumentos / descenso entre 2 e 6 graos.
- 4- **Notable aumento / notable descenso:** aumentos / descenso entre 6 e 12 graos.
- 5- **Aumento extraordinario / descenso extraordinario:** aumentos / descenso maiores de 12 graos.

Xeada: cando a temperatura baixa dos 0°. Poden diferenciarse:

- 1- **Débiles:** entre -3 e 0°.
- 2- **Moderadas:** entre -8 e -3°.
- 3- **Fortes:** cando se acadan temperaturas menores a -8°.

VENTO

A. Dirección

A dirección que se expresa é a dirección de onde ven o vento, exemplo: vento do norte é un vento que ven do norte.

Fálase de **compoñente** cando pode oscilar ó redor da dirección da que se fala máis de 45°. Distínguense as seguintes compoñentes:

- 1- **Compoñente norte:** dirección entre 315 e 45 graos.
- 2- **Compoñente leste:** entre 45 e 135 graos.
- 3- **Compoñente sur:** entre 135 e 225 graos.
- 4- **Compoñente oeste:** entre 225 e 315 graos.

Dirección variable: cando a dirección oscila máis de 90 graos.

B. Velocidade

- 1- **Racha:** desviación da velocidade do vento respecto do seu valor medio.
- 2- **Vento en calma:** velocidade media menor ou igual a 5 km/h. (1-3 nós).
- 3- **Vento frouxo:** velocidade media entre 6 e 20 km/h. (4-11 nós).
- 4- **Vento moderado:** velocidade media entre 21 e 40 km/h. (12-22 nós).
- 5- **Vento forte:** velocidade media entre 41 e 70 km/h. (22-38 nós).
- 6- **Vento moi forte:** velocidade media entre 71 e 120 km/h. (39 –67 nós).

7- Por riba dos 120 km/h os ventos serían **furacanos**.